

σμένης εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἀποφασίζει τὴν ἐγκαινίαν τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας τοῦ Δικαίου.

Ἡ συμβολὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας ὑπῆρξεν καὶ πολυάριθμος καὶ σημαντικὴ.

Ἐκτὸς τῶν κ. Πάλλη καὶ Ζέππου συμμετέσχον ὡς παρατηρηταὶ καὶ εἰσηγήθησαν ἐπὶ διαφόρων θεμάτων οἱ κ.κ. Στ. Σταυρόπουλος

Ἀρεοπαγίτης, οἱ Πάρεδροι τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας Ἀθ. Εὐρυγένης καὶ Στρατῆς Καλογερόπουλος, οἱ Δικηγόροι Κ. Λαμπαδάρος, Τ. Ἐγκολφόπουλος, Κ. Βαϊκούσης, Ἰω. Κουτσοχέρας, Κ. Δεσποτόπουλος, Χορτάτος, Τ. Κουταλίδης, Στ. Νέστωρ, Χρ. Ἰωάννου, Ν. Πουλατζᾶς, Μ. Πανάγος καὶ ἄλλοι.

ΤΑΣΟΣ ΕΓΚΟΛΦΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Ἡ σύντομη ἀνακοίνωση τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Προγραμματισμοῦ, ποὺ δημοσιεύεται κατωτέρω, ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴν τραγικὴν κατάστασιν τῆς οἰκονομίας μας καὶ τὴν ἀποτυχίαν τῶν στόχων τοῦ λεγόμενου «πενταετοῦς σχεδίου». Δὲν ἐνδιαφέρει μονάχα ἡ διάψευσις τῶν ἐπισήμων ἐπαγγελιῶν γιατί κανεὶς δὲν περίμενε τὴν πραγματοποίησίν τους. Πρέπει, μὲ τὴν εὐκαιρίαν, ἀκόμα μιὰ φορὰ νὰ ἐπισημάνουμε τοὺς τρομεροὺς κινδύνους ποὺ ἀπειλοῦν τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν καὶ τὸν ἑλληνικὸν λαόν, ἂν συνεχισθῇ ἡ ὡς τὰ τώρα πολιτικὴ, ποὺ ὁδηγεῖ στὴ συνέχιση τῆς καθυστέρησης καὶ τῆς ἐξαθλίωσης.

Διὰ τῶν δημοσιευθεισῶν τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1959 Γενικῶν Κατευθύνσεων ἐνὸς πρώτου δεκαετοῦς προγράμματος, ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Προγραμματισμοῦ» ὑπεδείκνυε τὰ συγκεκριμένα μέτρα ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ληφθοῦν διὰ νὰ κατευθυνθῇ καὶ ἐπιταχυνθῇ ὁ ρυθμὸς τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, νὰ δημιουργηθοῦν δὲ νέαι ἀπασχολήσεις δι' ἓν ἑκατομμύριον περίπου πρόσωπα διὰ τὴν δεκαετίαν 1961 - 1970, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 400.000 κατὰ τὴν πρώτην πενταετίαν, ὡς καὶ διὰ τὴν μεγένθυσιν τῆς παραγωγικῆς δυναμικότητος τῆς Χώρας πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ὅλοῦν αὐξανομένης ἐγχωρίου ζητήσεως καὶ μείωσιν τοῦ μεγάλου ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου.

Ἡ Κυβέρνησις ἡγνόησε τότε τὰς ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Προγραμματισμοῦ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων διατυπωθείσας προτάσεις, μετεκάλεσε δὲ διαφόρους ξένους ἐιδικούς, μὴ γνωρίζοντας ἐπαρκῶς τὰς ἑλληνικὰς συνθήκας καὶ ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν τὸ «πενταετὲς πρόγραμμα 1960 - 64», τοῦ ὁποίου — ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καταρτίσεώς του — αὐτοὶ οὗτοι οἱ συντηρητικοὶ τοῦ στόχοι δὲν ἐπιτυγχάνονται ὡς προεβλέφθησαν ἂν κρίνῃ κανεὶς ἀπὸ

τὰ ἀποτελέσματα τῆς τετραετίας. Οὕτω:

Πρῶτον : Ἀντὶ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ πενταετοῦς προγράμματος 330.000 νέων ἀπασχολήσεων, φαίνεται ὅτι αἱ δημιουργησόμεναι δι' ὁλόκληρον τὴν τετραετίαν, δηλαδὴ μέχρι τέλους τοῦ 1963, νέαι ἀπασχολήσεις, καὶ μὲ τὰς πλέον αἰσιοδόξους ἐκτιμήσεις, δὲν θὰ ὑπερβῶν τὰς 70.000 ἔναντι τῶν 250.000 ποὺ ἔπρεπε κατ' ἐλάχιστον νὰ δημιουργηθοῦν. Συνεπῶς τὸ πρόγραμμα πραγματοποιεῖται πρὸς τὸ σημεῖον αὐτὸ μόνον κατὰ 28%.

Ὁ μικρὸς αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν νέων ἀπασχολήσεων ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐπενδύσεων χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν κατασκευὴν ὁδῶν, οἰκοδομῶν, τουριστικῶν καὶ λοιπῶν ἔργων, ἢ ἐπιδράσεις τῶν ὁποίων εἶναι περιορισμένη ἀπὸ ἀπόψεως μονίμου ἀπασχολήσεως. Οὕτω ἡ μέση δαπάνη διὰ κάθε δημιουργουμένην νέαν ἀπασχόλησιν ὑπερβαίνει τὸ ἓν ἑκατομμύριον δραχμῶν, ἀφοῦ τὸ σύνολον τῶν ἐπενδύσεων φθάνει τὰ 80 δισεκατ. δραχμῶν. Ἡ ἐξαιρετικῶς ὑψηλὴ μέση αὕτη δαπάνη εἶναι πενταπλασία περίπου τῆς υπολογιζομένης ὑπὸ τῶν ξένων ἐμπειρογνομόνων διὰ χώρας ἀναλόγου ἀναπτύξεως μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ πενταετοῦς προγράμματος εἰς τὸν βασικὸν αὐτὸν στόχον τῆς ἀπασχολήσεως διαπιστοῦται καὶ ἐκ τῆς πρωτοφανοῦς «φυγῆς» εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἰδίᾳ τῶν νέων, πρὸς ἀναζήτησιν ἐργασίας, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς θὰ ὑπερβῇ κατὰ τὴν τετραετίαν τὰς 270.000. Ὁ κίνδυνος γίνεται μεγαλύτερος ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ μεταναστεύσαντες κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ὑπερβαίνουν καὶ αὐτὴν τὴν φυσιολογικὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ ἔξοδος αὕτη τοῦ πλέον δυναμικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Χώρας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, μειώνει καὶ τὴν πίεσιν πρὸς ταχεῖαν ἀνάπτυξιν μὲ ὅλα τὰ ἐντεῦθεν δυσμενῆ οἰκονομικά, κοινωνικά καὶ ἐθνικά ἀποτελέσματα.

Δεύτερον : Ἡ μέση αὔξεις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος τῆς τετραετίας θὰ πλησιάζῃ, κατὰ τὰ ἐπίσημα στοιχεῖα, τὸν προβλεπόμενον χαμηλὸν ρυθμὸν τοῦ 6%, ἀλλ' ὁ ρυθμὸς αὐτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰς καιρικὰς συνθήκας, ἀφοῦ ἡ συμβολὴ τοῦ ἀγροτι-

κοῦ εἰσοδήματος παραμένει ὑψηλή. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ διάρθρωσις τῆς οἰκονομίας παραμένει κατὰ βάσιν ἀμετάβλητος. Ἐπὶ πλέον, ἡ συνεχιζομένη μεγάλη διαφορὰ μεταξύ ἀστικοῦ καὶ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος, τὰ ἀνεπαρκῆ ἐπίπεδα μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἡ εὐρεῖα ὑποαπασχόλησις καὶ ἀνεργία ἐπιτείνουν τὴν ὑφισταμένην ἀνισότητά εἰς τὴν κατανομήν τοῦ εἰσοδήματος καὶ ἀποδεικνύουν τὴν παραμέλησιν τοῦ κοινωνικοῦ προσανατολισμοῦ τοῦ προγράμματος, μὲ ἀποτέλεσμα αἱ πάσης φύσεως κοινωνικαὶ ἀντιπαροχαὶ νὰ φθάνουν μόλις τὸ 8% τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐναντι μέσο ὁρου 19% διὰ τῆς Χώρας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Τρίτον : Τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου ἠϋξήθη ἀπὸ 242 ἐκ. δολλ. τὸ 1959 εἰς 365 τὸ 1962 καὶ προβλέπεται ὅτι θὰ ὑπερβῇ τὰ 400 ἐκ. δολλάρια τὸ 1963, μὲ τάσεις περαιτέρω διογκώσεώς του. Ὡς προστεθῇ ἀκόμη ὅτι τὸ διευρυνόμενον ἔλλειμμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ παρόντος καλύπτεται κυρίως ἀπὸ τὴν πέραν τῶν προβλέψεων τοῦ πενταετοῦς σημαντικὴν αὔξησιν τῶν ἀδήλων πόρων, ἀποτελεῖ σοβαρὸν κίνδυνον διὰ τὴν οἰκονομικὴν νομισματικὴν σταθερότητα τῆς Χώρας.

Τέταρτον : Ἡ χρηματοδότησις ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν βασικῶν ἔργων ὑποδομῆς καὶ ἐκβιομηχανίσεως ὑπολείπεται σημαντικῶς τῶν προβλέψεων. Ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ εἰσαγόμενα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἐξηγοῦν καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ συναλλαγματικοῦ ἀποθέματος, κατὰ σημαντικὸν δὲ ποσοστὸν καὶ τὴν αὔξησιν τῶν εἰσαγωγῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, δὲν ἐπενδύονται, ὡς ἔδει, παραγωγικῶς, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ἀπαραιτήτων τεχνικοοικονομικῶν μελετῶν καὶ τῆς ἀπαιτουμένης ὀργανώσεως τῶν φορέων ἀναπτύξεως. Ὡς ἐκ τούτου, αἱ ἐντεῦθεν μακροχρόνιαι ἐπιπτώσεις ἰδίᾳ ἐκ τοῦ διευρυνόμε-

νου κρατικοῦ δανεισμοῦ, εἶναι κατ' ἀνάγκην δυσμενεῖς ἐπὶ τῆς μελλοντικῆς πορείας τῆς οἰκονομίας.

Τὰ ὀλίγα, ἀλλὰ καὶ πολὺ χαρακτηριστικὰ αὐτὰ στοιχεῖα δείκνυν τὴν ἀποτυχίαν τοῦ πενταετοῦς προγράμματος ἀναπτύξεως, τὸ ὁποῖον πλέον οὐδόλως ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς σημερινὰς συνθήκας, ποὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν σύνδεσιν τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ἀπὸ τὴν διανοιγομένην νέαν περίοδον διεθνούς ὑφέσεως καὶ συνεργασίας καὶ πρὸ παντὸς ἀπὸ τὴν μεγάλην ἀπόστασιν ποὺ χωρίζει τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰς ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης.

Αἱ νέαι αὐταὶ συνθήκαι καθιστοῦν ἐπιτακτικὴν καὶ ἐπείγουσαν τὴν ριζικὴν ἀναθεώρησιν τῆς μέχρι τοῦδε πολιτικῆς, ἐπιτάσσουν νέον τρόπον τοῦ οἰκονομικῶς σκέπτεσθαι διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην κατάρτισιν καὶ ἐφαρμογὴν, μὲ εὐρεῖαν κρατικὴν πρωτοβουλίαν, ἐνὸς τολμηροῦ καὶ συγχρόνως ρεαλιστικοῦ μακροχρονίου οἰκονομικοῦ σχεδίου, ποὺ θὰ ὁδηγήσῃ τὴν Χώραν εἰς τὸν δρόμον τῆς πραγματικῆς προόδου καὶ εἰς τὴν δυνατότητα γονίμου διεθνούς ἀμίλλης. Ἡ Παιδεία, διὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Ἑλλὰς διαθέτει τὴν μικροτέραν ἀναλογίαν τῶν ἐθνικῶν πόρων ἀπὸ ὅλας σχεδὸν τὰς Χώρας τῆς Εὐρώπης, καὶ αἱ διὰ τὴν ὁποῖαν δαπάναι μόλις φθάνουν τὰ 80% τῆς ἀποδόσεως τοῦ φόρου καταναλώσεως καπνοῦ, πρέπει ν' ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν διὰ τὴν νέαν αὐτὴν ἐξόρμησιν.

Ἡ «Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Προγραμματισμοῦ» θεωρεῖ ὑποχρέωσίν της νὰ ἐπισημάνῃ τοὺς μεγάλους κινδύνους δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ταχείας δημιουργίας τῶν προϋποθέσεων πρὸς θετικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ποὺ παραμένει τὸ ὑπ' ἀριθμ. ἐν πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος.

ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΙΣ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον προκαλεῖ ἡ ἀνάπτυξη τῶν οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες. Καὶ τοῦτο γιατί ἡ σοσιαλιστικὴ κοινωνία διαφέρει ριζικὰ ἀπὸ τὴν ἀστική. Ὁ τρόπος παραγωγῆς, οἱ παραγωγικὲς σχέσεις, οἱ βασικοὶ νόμοι οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης, εἶναι τελείως διαφερτικοὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἐπικρατοῦν στὶς κοινωνίες τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Συνεπῶς οἱ οἰκονομικὲς ἐπιστῆμες ὄρηκαν στὶς σοσιαλιστικὲς χώρες νέο πρόσφορο ἔδαφος γιὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τομεῖς ποὺ μέχρι χθὲς ἦσαν ἄγνωστοι.

Οἱ σοσιαλιστικὲς οἰκονομικὲς ἐπιστῆμες ἄρ-

χισαν νὰ ἀναπτύσσονται ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ 1917, ὅταν τότε γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορίᾳ ἐμφανίστηκε ἡ σοσιαλιστικὴ κοινωνία στὴ Ρωσία. Μέχρι τότε ὑπῆρχαν μόνο γενικὲς κατευθύνσεις γιὰ τὴν σοσιαλιστικὴ οἰκονομία, ποὺ ὅπως εἶναι γνωστὸ τὶς εἶχε δώσει ὁ ἱδρυτὴς τῆς κοσμοθεωρίας τοῦ σοσιαλισμοῦ, Κ. Μάρξ. Στὰ 45 χρόνια ποὺ πέρασαν ἀπὸ τὴν ἱδρυση τῆς ΕΣΣΔ ἔχει γίνει μιὰ πραγματικὰ τεράστια πρόοδος στὶς σοσιαλιστικὲς οἰκονομικὲς ἐπιστῆμες. Ἐμφανίστηκαν μιὰ σειρά σημαντικοὶ νέοι ἐπιστημονικοὶ κλάδοι τῆς οἰκονομίας.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ σοσιαλιστικὲς οἰκονο-